

NASJONALMUSEET FOR KUNST, ARKITEKTUR OG DESIGN

Norsk Kulturråd
Postboks 101 Sentrum

0102 Oslo

Oslo, 22.06.07

NORSK KULTURRÅD
Sak/doknr.: 06/0026-26
25 JUN 2007
Arkiv nr.: 309
Merk:

Høringsuttalelse, utredning om videoarkiv

Herved sender vi vår høringsuttalelse om utredning:
"Å bevare det flyktige: En utredning om et nasjonalt arkiv for videokunst".

Nasjonalmuseet hadde et møte med Nasjonalbiblioteket 19.06.07. Nasjonalmuseet er positiv til at Nasjonalbiblioteket ved opprettelsen av et eventuelt videoarkiv får ansvar for bevaring, den tekniske utviklingen av databasen og eventuelt forvaltning av databasen.

Med vennlig hilsen,

Andrea Kroksnes
Seniorkurator samling og utstilling (fagkoordinator kunst)

TIL	Norsk Kulturråd
FRA	Nasjonalmuseet
SAK	Utredning om videoarkiv
DATO	22.06.07

Høringsuttalelse fra Nasjonalmuseet for Kunst, Arkitektur og Design

Utredning om videoarkiv
Levert 22. juni 2007

I vår uttalelse konsentrerer vi oss om kapittel 5 av utredningen som formulerer konkrete forslag for et nasjonalt videoarkiv.

5. Et nasjonalt arkiv for videokunst

5.1. Et bredt referansearkiv

Arkivet skal være et bredt anlagt referansearkiv over norsk videokunst.

Ønsket om at alt som produseres skal samles inn, er problematisk når det gjelder videokunst, fordi:

- pliktavleveringsloven er mangelfull i forhold til video siden det er bare 3-5 kopier i omløp. Det mangler pliktavleveringsrutiner.
- Det produseres veldig mye video. Spesielt kunststudenter eksperimenterer mye med dette mediet. Ikke alt som produseres her kan defineres som ferdig videoverk.
- Nasjonalmuseets rutiner for innsamling av verk legger vekt på kvalitet og ikke bredden i første omgang. Det lages mye kunst, arkitektur og design. Museets mandat er ikke å samle inn alt. Våre innsamlingsrutiner er derfor ikke egnet til et arkiv med fokus på bredde slik som det ønskes etablert her.
- Hvis Nasjonalmuseet står for innsamling av et bredt anlagt referansearkiv vil dette nødvendigvis ha negative konsekvenser for vår status som kvalitetssikrer av den kulturelle arven. Pliktavleveringsrutiner og innkjøp til samlinger bør ikke sammenblandes.

5.2. Et distribusjonsarkiv for formidling av videokunst

Et mindre kunsthøgskolelig sikret distribusjonsarkiv som viser og formidler verkene ekstensiv. Noen problemer knyttet til dette:

- Rettighetsproblematikken gjør det vanskelig å vise videoverk som ikke er kjøpt inn.
- Å inngå spesialavtaler med kunstnere for allikevel å kunne vise verkene fra arkivet vil skade markedet og status for video som kunst.
- Mange profesjonelle videokunstnere er ikke interessert å bli vist i sammenhenger de ikke kan kontrollere. Disse vil muligens trekke seg fra arkivet og arkivet vil miste sin representativitet og forskningsrelevans.
- Ressurser: Få videoverk kan vises på en skjerm. Videoverk vises som oftest som helt individuelle video-installasjoner som krever spesialutstyr og ombygging av visningsrommet for å i vareta verkskarakteren. Ressursene for dette er langt høyere enn for en vanlig maleri- eller skulpturutstilling.

5.3. En nettportal for videokunst

- a) Det virker uproblematisk med en nettdatabase som formidler opplysninger om verk og kunstnere, korte utrag/sitater av arbeider, lenker til relevante nettsider og lignende arkiver.
- b) Visning av hele verk møter samme problemer som formulert oppe.
- c) En video-database på nettet bør tydelig skilles fra Nasjonalmuseets databasen over egen samling. Det knytter seg ulik opphavsretts- og visingsproblematikk i forhold til et dokumentasjonsarkiv over videokunst og museets egen videosamling. Museets egen videosamling bør behandles separat, i tråd med museets øvrige samlinger av kunst.
- d) Vi er enige med utredningen at databasen bør utarbeides av "aktører med kompetanse som for eksempel Atelier Nord, Kortfilmfestivalen, Norsk filminstitutt, Notam og PNEK".
- e) Vi er enige at "De som står for den daglige driften av det nasjonale arkivet vil kunne gjøre det fortløpende redaksjonelle arbeidet, mens det trengs teknisk ekspertise for programmering og drift av databasen. Samarbeidet mellom den redaksjonelle og den tekniske siden må være tett." Nasjonalmuseet har per i dag verken kompetanse eller resurser for denne tekniske oppgaven. Vår samlingsdatabase (Primus) er ikke egnet til videoarkivets formål. Vi anbefaler å utrede anvendbarheten av Nasjonalbibliotekets databasen (MAVIS).

5.4. En innkjøpsordning for videokunst?

"De(t).. bør diskuteres om det beste grunnlaget for en offensiv distribusjon og formidling ligger i at det nasjonale arkivet også får mulighet til å kjøpe inn et visst antall nye eller aktuelle norske videoverk per år."

- a) Det er en god ide å kjøpe inn aktuelle norske videoverk med høy kvalitet. Det vil sikre at den beste videokunsten hvert år blir bevart gjennom innkjøp.
- b) Det vil løse en del av rettighetsproblematikken rundt visningen av videoverk. Man unngår på denne måten særskilte visningsavtaler som undergraver video som kunstverk og som vil kreve mye tid på bekostning av en aktiv promotering av norsk videokunst.
- c) Det vil støtte billedkunstfeltet som arbeider med video, et felt som har trange økonomiske kår.
- d) Ressurser: aktuelle norske videoverk koster mellom 20.000 kr og 300.000 kr. I gjennomsnitt ligger verkene av etablerte kunstnere rundt 100.000 kr per verk.
- e) Et begrenset innkjøpsbudsjett vil dermed redusere bredden av arkivet.
- f) Vi anbefaler å se på ordningen av innkjøpsfondet for norsk kunsthåndverk. En tilsvarende ordning for videokunst kunne være interessant.

5.5. Sikring og bevaring av eldre videokunst

- a) Vi er enige i utredningen: "Arkivet bør velge ut det mest sentrale og lage en prioriteringsliste på dette grunnlaget, for deretter koordinere det praktiske arbeidet med restaurering/digitalisering, blant annet i samarbeid med Norsk filminstitutt og Nasjonalbiblioteket."